

УДК 621.313

Гайдаш К.С.

студ. гр. Е-211 НУ «Запорізька політехніка»

ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Електроенергетика – одна з базових галузей паливно-енергетичного комплексу України. Електроенергія є універсальним видом енергії, яку виробляють шляхом використання енергетичних ресурсів на електростанціях різного типу, об'єднаних у відповідні енергетичні системи.

Енергетика України перебуває в стані війни з 24-го лютого 2022 року з повномасштабним вторгненням на територію України. Певні рішення були вже відпрацьовані на територіях України у 2014р., де раніше велися активні бойові дії на тимчасово окупованих територіях. В той же час, українська енергетика зустрілася з переліком нових, ще більш загрозливих викликів, як-то: ядерний тероризм із захопленням Запорізької АЕС, численні пошкодження критичної інфраструктури (електричні і газові мережі), авіаційні удари; зруйновані Охтирська і Кременчуцька ТЕЦ, критичне зниження попиту на енергетичні продукти у зв'язку з виїздом населення і припиненням бізнесу на 35%, найбільше зниження рівня оплат в енергетичній системі, та рішення (не дивлячись на бойові дії по всій території країни) продовжувати синхронізацію енергетичної системи України з енергосистемою Континентальної Європи.

Отримання Україною статусу кандидата на вступ до ЄС ставить додаткові виклики для енергетики та регулювання цієї галузі. У вересні 2022р. Верховна Рада ухвалила в першому читанні проект закону №5322 щодо імплементації в Україні Регламенту ЄС №1227/2011 про цілісність і прозорість оптового енергетичного ринку (REMIT), який має на меті запобігати зловживанням на ринку електричної енергії.

Через російські ракетні удари на енергетичну інфраструктуру країни, послаблюється економічна активність, скорочується виробництво та збільшуються витрати бізнесу. Найбільше страждають металургійні та видобувні підприємства, харчова промисловість з переробки м'ясних та молочних продуктів.

І тут виникає питання, як вберегти енергосистему під час війни?

На державному рівні, ці заходи повинні бути реалізовані в рамках Закону України «Про ринок електричної енергії» із врахуванням європейського та українського законодавства у сфері державної допомоги.

Індивідуальний рівень, як-то, промислові споживачі не повинні чекати рішень Уряду і самостійно можуть вирішувати питання забезпечення електроенергією. Бо для металургійного заводу, електроенергія – ключовий

ресурс, який впливає на собівартість продукції і конкурентоспроможність підприємства. Самостійно укладати контракти та купувати електроенергію напряму у виробників – це і шлях самостійного самоврядування країни.

Отже, енергетика – це не лише справа самих енергетиків та Уряду. Споживачі та бізнес можуть зробити власний внесок в енергетичну безпеку та незалежність України. В свою чергу, уряду нічого нового вигадувати не потрібно. Усі необхідні механізми для розвитку галузі вже передбачені законом.